

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe $\frac{1}{2}$ an 10 cor; pe $\frac{1}{4}$ de an 5 cor; pe 1 luna 2 cor.

Vîrful de Dumineacă pe an - 4 coroane.

Pentru România și trăințate pe an: 40 franci.

Manuscrise nu se năpozăză

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 80 bani de fiecare publicație.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt să se plătească înainte în Arad.

Seriozi nefranzosi nu se primește.

TRIBUNA POPORULUI

Personalități...

(*) La noi chestia personalităților nu este bine lămurita pentru public, deși poate că se fac mai multe personalități decât ar fi necesar. Discuții adică o anume chestie provocată de o persoană oare-care, fruntașă în viața noastră publică, să zicem, chiar "autorisată". Combatend ideile ori principiile sulevate, se înțelege că fac reflexioni și asupra insuficienței persoanelor cu care discută. Cel din jurul organului cu teoriile puse în discuție, strigă în ziua: faceti personalități! O altă seara de oameni, cărora le place să pozeze ca arbitri naționali, posție foarte comodă, strigă și el în ziua: astea sunt personalități! Chiar și când e vorba de literatură... înțelegem, zic el, să scoateți la lumină tot intunericul și întreaga confuzie din Enciclopedie, dar ce aveți cu Diacovinich?... Ce este el vinovat de greselile colaboratorilor săi? Înțelegem să sulevați — căci a silevat-o în urmă, cu virf și îndesat și "autorisată" — și proștiile fenomenele cu era nouă cea adevărată, — dar ce e vinovat Dr. Rațiu ori altcineva dela "averea națională" pentru serăcia de cănd ce se manifestă în organul săbilan?...

Cu un cuvânt, să nu atingi persoane, că faci personalitate, ci să discuți totdeauna din punct de vedere principiar!

Lucru simplu... Un oare-care individ, în foia pretinsă "autorisată", prezintă pe cel din capul diecesei Aradului că pe niște reușite ale naționali, vânduți episcopului Goldiș și cu el împreună guvernul unguresc... E un parazit al societății. Tu, cel insultat și calomniat, să rabazi însă anii de zile și să-ți răspunzi principiar, nu cumva să dai tare în el și să arăți ce odiseade compune fondul său moral!... Ca faci personalitate?

Cunoști apoi buna-oară căte un tip vulgar al vieții noastre, un streber cum se zice, care trăiește din expediente cele mai triste, ca să nu zicem criminale: își sărăceaște pe tot cei de-apărătoare lui și vrând, pe tot că își pușeșteră credința în onoarea lor, îi însăla, numai pentru a pute duce viață nebună de sibarit și bărbat politic... Printr'o aluziune numai de lăs spune cine este, este să se susțină că faci personalitate, ca și când rolul presei române ar fi să îregistreze numai evenimentele de pe Ocean și krivanyiadele maghiare, iar când e vorba de viațile ce rod la rădăcina societății române, să le închizi ochii!

Scurt: nu se face destul de bine distincția, până unde poate merge publicistul. Dacă confuzie și judecăți unilateral, iar ca consecință: nu iau o intindere, care trebuie să ne lase pe griji.

Fapt e apoi, că în sinul societății românești, chestiile personale care au invinsat spiritele. Era să ajungem însă aici, când s'au

tolerat fapte, pentru cără la o nație cu morală sănătoasă cel păcătoș ar fi trebuit să dispară de pe teren, iar nu să se cocoțeze cu sila la conducere.

Singurul mijloc de a face să dispară deci din presa română personalitățile, este, ca publicul el însuși să se controleze mai bine, să se uite în giur, cui dă increderea și stima sa, și să fie mai puțin tolerant față de păcate ce se resfrâng nu numai asupra persoanelor cără le comit, ci și asupra întregiei societăți.

Nou sistem pentru incassarea dărilor. Lucru ușor acesta! Care guvern nu se pricepe la croirea de "noile planuri" pentru urcarea și stoarcerea dărilor din sudoarea cruntă a cetățenilor contribuvenți? Puține sunt însă guvernele, cără vor și au înimă pentru micsorarea lor, și priceperea pentru usurarea contribuvenții și pentru buna gospodărie cu averea comună a statului. — Foile maghiare anunță acum, că în ministeriul de finanțe se lucrează febil pentru pregătirea și introducerea unui sistem nou, relativ la dări. Ca rezultat al acestor lucrări de pând acum este: reforma în privința dărilor de pămînt, a dărilor de case etc., în care s'au facut unele modificări mai esențiale. Ear aceste modificări se refer mai ales la modalitatea aruncului de dare. Lucrările privitoare la reforma dărilor de căstig și venit sunt — zice-se — numai în stadiul începutului, fiind că reforma acestora cetățenilor finanțelor nu o găsește de urgentă. Sistemul nou al aruncului de dare — zice "Hazánk" — își are și causele sale politice, astfel, că el probabil numai în anul 1903 va fi pus în practică.

Chestia emigrării Ovrelor din România cu fazele ei din timpul din urmă preocupa întreagă presa maghiară. "Magyarország" într-un prim-articol insultă România, despre care zice: „Aici ne găsim în față cu simptoamele unei astfel de persecuții ignobile, pe care trebuie să o urmărim cu toată atenținea, și al cărei progres trebuie să împiedecăm, căci ne amenință pericolul din vecini. Ear neastămpărul vecinilor români l'am simțit în mai multe rânduri destul de neplăcut”.

"Hazánk", cu mai mult bun simț scrie: „Alianța Israelită porneste la drum a nebunie mările de nenorociti, fără să și dea seamă, că în pedeșcărea în drum este o mare miserie pentru respectivii. Acum e datoria Alianței Israelite să susțină transportul împiedcat în drum, cu care Ungaria nu poate face altceva, decât să-l retrimită de unde a pornit. Această mare asociație internațională, care se ramifică peste lumea întreagă, poate să se informeze dela flotele din Rotterdam, și ar fi putut crăpa pe coreligionarii săi din România de multă miserie și Ungaria de injuri” (ale presei străine).

Ziarul lui Bánffy, s'a trecut cu gluma! Pe patru pagini se ocupă numai de această chestie, pe care o intitulează în capul său: „Pactul lui Coloman Széll cu Valachii și cu antisemiti din Viena”. Si în prelungirea sa tirată „Magyar Szó” susține, că: „România vrea să-și ia înapoi jidani!”, că reprezintă forță de muncă (?) exploatabilă fără scrupul (!?), iar pentru acest lucru a cerut concursul amicului său Lueger și al lui Széll, cără nu au întârziat de a servi pe guvernul român. Deci:

E tradare la mijloc!

Bată cum se prezintă acea tradare: Széll Kálmán în privința alegătorilor din Ungaria pactează cu o putere străină...

Muncitorii ovrei din Valachia, cără fugind de persecuții emigrează în America: sunt impiedecați în fuga lor, la Viena de Lueger, la noi de Széll Kálmán. Nu vor decât să treacă prin țara noastră, pe cheltuiala lor proprie, cu sprințul coreligionarilor lor și Széll nici astăzi nu îi permite, pentru că l leagă pactul cu Valachii și cu poporul român, pentru că spre desnaționalizarea nației maghiare are trebuință de voturile tradătorilor de patrie dacă român și poporaliști”.

Prăpădile și insultele joscice ale acestui ziar nu pot provoca decât desgustul oricărui om serios.

Din România.

Noul guvern și finanțele.

Tratativele dintre guvern și Banca Națională în privința vânzării acțiunilor sălăjului, s'au reluat din nou de către dl P. P. Carp, pe aceeași baza, pe care s'au tratat și cu fostul ministru de finanțe.

Guvernul pregătește un proiect de legă relativ la reorganizarea administrației. E vorba ca toți sub-prefecții și ajutorii acestora să fie suprimați. În noul proiect se prevede înființarea în județe a căte două inspectori județeni, cără să inspecteze pe primări, ear acesteia din urmă vor avea toată latitudinea să dreseze acte și să facă administrație în comunele lor.

Cu acest mijloc statul va realiza o economie de peste 2000000 lei anual.

Dl Grigorie Manu, viitorul director al căilor feroviari, a avut zilele acestea o lungă convorbire cu dl Carp, ministru de finanțe, în privința reorganizării C. F. R. Bată căteva puncte principale din această reorganisare:

Se va reduce un însemnat număr de posturi și se vor face economii cele mai mari posibile în cheltuile.

Posturile care se vor desfașura sunt cea mai mare parte ale inspectorilor și sefilor de pe la căteva serviciuri.

Se vor mal tăia neapărat chirile și diurnele funcționarilor superiori, precum și cheltuielile de indemnizare. În fine dl Manu promite să facă economii însemnante.

Germanii despre chestia ovreiască.

"Münchner Allgemeine Zeitung" se ocupă de situația României din punct de vedere economic, politic, financiar și social, din care reproducem aci o parte referitoare la chestia ovreiască. Bată ce spune în această privință marele ziar:

„Există un element etnic, care pătrunde în România în toate strătele poporului, și să se furiseze și să se stabilească pretu în dent și să duce traiul din munca altora. Aceasta sunt numeroși evrei rătăcitori, cărora le cade jertfa sătăcănească, că și boerul. Aceasta nu este o acuzație în contra evreilor, antisemitismul ne este străin; constatăm numai un fenomen social, ale cărui urmări desastroase nu le postează sătăcănește un om nepărtinit. Această fenomen este tocmai acum din nou în evidență, deoarece numeroasa emigrare a evreilor din România atrage atenția generală. O parte din presa zilnică europeană atribue acestei emigrări persecuțării evreilor. Aceasta e o greșeală. Negreșit au fost pe locuri excese ale poporului oprimat, în contra opresorilor și exploataților săi; dar emigrarea în masă are alt motiv. După date oficiale, în cele din urmă 12 luni au emigrat din România 5.786 de evrei. Deoarece emigrarea continuă, numărul emigrantilor va fi în de fapt mult mai mare. Cei mai mulți din acești emigranți evrei nu aveau nicăi ocupație sau profesie determinată, numai minoritatea era compusă din mestesugari. Acești evrei părăsesc țara, pentru că să știe că poporul face ca să nu mai fie nimic de exploatat.

Nu trebuie să se uite, că în nordul României sunt localități, unde evreii formează 50 la sută din populație. Din aceste localități ei pleacă spre sudul mai roditor, și deoarece ce și acesta se află acum în misere din cauza crizei, emigranții evrei trec granița pentru a să căuta existență în deșert. Cine cunoaște raporturile oficiale asupra îsprăvilor acestor negustori la poporul rutean din Ungaria de Nord-Est, va înțelege ușor, de ce România nu poate dori nici nu poate favoriza rămnarea acestui element al populației, care e ca un cancer într'un corp organic”.

Din Bucovina.

(Correspondență particulară).

Castratul debutant în coloanele reptilei "Timpul" a ajuns deja la capitolul al patrulea din șirul stupidităților sale. Nu incetează să și pună nemurărate întrebări, una mai vajnică și mai profundă decât alta; umbria căpătată pare că a dat strechea în el, după prietenii politici, cu cără dorește să se înteleagă și să încheie alianță în ruptul capului, fie aceștia poloni, jidani sau nemți, și cu ajutorul tuturor voie să ridice forțele politice ale neamului român. Bată un pasaj din numărul 10 referitor la jidani: Numai o minte întunecată de îngâmfare ar putea contesta importanța politică a Ovrelor din țară. Deja Eminescu zicea oare cand (?), că în politică se cere: o inimă caldă, dar creeră reală. Cine vorbește să calculeze cu factori reali, trebuie să admite, că Ovei sunt un factor politic însemnat în țară. Ovei stăpânesc politicile toate orașelor feroviare și sunt împărtășiti și pe la teren, și prin urmare exercită ză și o mare influență la alegerile din comunitățile rurale.

Nenorecirea (!) lor este numai, că încă nu s'au organizat într'un grup politic propriu. Ovei nu urmăresc o politică națională, n'au deci nici interes național; ei urmăresc numai o politică social-economică. El sunt oportunisti și realiști. O înțelegere politică cu Ovei ar fi leșne posibilă sub anumite condiții. Am reprodus textual abreviatiile descrisării scribi cu privire la cel mai primejdios parăsit, drept probă de profunditate politică, logică și morală. Nimeni altul decât Eminescu nu a simțit mai tare această primejdie. Eminescu doară, a cărui memorie nu se sfiește a opăngări un scrib nemernic, exclamă:

,Din Boian la vatra Dornii“

,A umplut omida cornii“.

Avea dreptate, căcă de la 1890 erau în orașul Cernăuți 17 859, iar în district 10.822; repartizându-se egal, ar veni pe fiecare comună căte 257; în Storojinet, oraș 1993, district 7096, pe comună căte 197; Răduști oraș 4235, district 3050, pe comună 76; Cămpulung oraș 1165, district 3465, pe comună 119; Suceava oraș 3751, district 4031, pe comună 66; Siretul oraș 3014, district 1982, pe comună 50. De la 1890 s'au înmulțit înăună cumplit. Poate că nu se întâmplă, dacă politicianii români ar fi luate măsuri profilactice; oferindu-le înăună ca recompensă pentru că va voturi în proprietatea mare întregul avut al tărânimii, e evident, că numărul lor trebuia să sporească. Părările cretinului nu sunt cu totul singulare, ci deja reposativ I. Zotta, președintele „Concordier“, propusese în o ședință a comitetului, să se numească în toate comunitățile române din Bucovina numai jidani bărbați de încredere. Ear altă dată a propus consilierul Pridie, fiu de teren din Ceahor, ca să fie primiți în Societatea pentru cultură și literatură poporului român din Bucovina și jidani. Ambii procedau, mai ales ultimul, dela ciudată credință în assimilarea parazișilor. O idee că se poate de gresită, cu deosebire înainte de ce po-

porul român e luminat și organizat puternic. Jidaniii numai atunci se vor atașa Românilor în politice, când vor dicta ei guvernului, sau, mai clar, când vor guverna ei singuri țara. Cretanul susține, că jidani nu urmăresc o politică națională, ci numai una social-economică. Aceasta nu e adevărat, căci ei urmăresc ambele. Ce înseamnă dezvoltarea zionismului tocmai în Bucovina? Reiese deotale clar convingerea infectilor la cheie, că deoarece jidani ar urmași numai o politică social-economică, o înțelegere cu jidani ar fi lenea posibilă sub anumite condiții (?), adică: "garantă-nă nouă, cără vă sănădăm vouă, în ce privește mărășia carac-terului, mandatelor în toate comunele rurale, poate și într-un oraș, car noi vă predăm cu totul trecătoarea terenime; facă cu ea ce voită." Mai există însă din fericire și alți Români în Bucovina, care vor opune un veto puternic afurisitelor găduiile ale unei coterii infame. Infama a fost atitudinea organului baronului Mustăță, "Bukoviner Post" cu privire la emigrația jidaniilor din regat. Eată cum glasnește ziarul, la a cărui discuțione s'a pus Pitia față a strinzelor decrepite, eată cum desminește "Bukurester Tagblatt" în numărul seu din 25 iulie 1900 toate insultele zoioase publicate de baronul Mustăță în organul său; după ce apreciază în articoul de fond reputația regatului urmează astfel: „Este un element, care pătrunde toate păturile poporației (române), care stie a se furga și a se așeza pretențind și-si susține existența prin munca altora. Sunt numărul jidani voiajari, cărora le cade ca jertfa atât terenimea, că și boerul. Nu există plangere contra jidovisărului; antisemitismul e străin de noi; constatăm numai un fapt social, a cărui urmare devastatoare nu o poate nega nici un om ne-preocupat. Acest fapt iese to-mal acum ea-rișă pe plan, când numeroasele emigrări ale jidaniilor români deșteaptă atenționarea generală. O parte din presa europeană atribue aceste emigrări turmentărilor și prigonirilor jidaniilor. Aceasta este o eroare; s'a întâmplat în adevăr unele revolte locale ale poporului oprimat în contra exploataților și chinuitorilor săi; emigrarea în masă are însă altă pricina. După datele oficiale au ieșit din România în ultimele 12 luni 5786 de jidani. Deoarece însă emigrarea continuă mereu, numărul se va mări. Majoritatea jidaniilor emigrări nu avea o ocupație determinată sau vre-o pro- fesiune, cei mai puțini erau meseriași. Acești jidani părăsesc țara, pentru că prin săracirea poporației nu mai pot luce niște. Să nu tracem cu vederea, că în nordul României se află regiuni, în care jidani constituie 50% din întreaga populație. De acolo peregrinează către sudul mai fertil, deoarece însă și aceea e în nevoie, acești jidani trec granița, ca să și caute existența în deosebită.

Ce zici, domnule baron, să-șe că te-ai primit? Dar ne-am mai socotit. Faceți alianță!

Claudius.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI”

Romanul unei expediții.

O veste, care de sigur a emoționat întreaga lume științifică și chiar pe toti aceia care urmăresc ca amatori tot ce se petrece în lume, în diferitele domenii ale activității omenesti, — este svenoul lansat de un ziar danez și care a făcut ocolul lumii: svenoul că Andrée trăiește.

O telegramă publicată și în ziarele noastre anunță, că un ziar danez a primit o telegramă din Vardoe, telegramă, care afirmă existența lui Andrée și, probabil, și a tovarășilor săi. Nu întâia oară se repercurtează generoasa iluzie, că temerarul explorator și insotitorii lui să ar fi găsiți în viață, în vr'un colț din necunoscutele terimuri, a căror nestrăbătută taină a pornit să le-o smulgă.

Ceva mai mult, mai după fiecare din aceste svenouri periodice înregistrate de presa lumel întreg, au urmat numeroase discuții în cercurile științifice asupra cestii unei, dacă se mai poate considera ca posibilă existența lui Andrée, dacă se mai poate admite, că expediția organizată de dinșul a reușit măcar în parte să-și atingă

Petrecerile dela Abrud.

Dăm aici descrierea petrecerilor dela adunarea pentru fondul de teatră, după raportul revistei societății „Familia“:

Concertul.

Seara la 8 ore s'a dat în aceeași sală concertul. A spus că sala a fost întrebată, este de prisos. Cine nu ar fi dorit să asiste la această festivitate musicală, unde pe lângă artistele noastre d-șoarele Adelina Piso, Valeria Pop și Virginia Gal, avea să audă corul vocal al dlui G. Dima dirijat de D-șa? Eată și programul pentru concertul care s'a dat Dumineacă în 9/22 iulie 1900 în sala hotelului „Detunata“ din Abrud, cu ocazia unei adunări generale a Societății pentru fond de teatră român. Începutul la 8 ore seara. I. G. Dima: Trei cântece pentru cor mixt: a) „Păstorul“, b) „La mijloc de codru des“, c) „Dor de călătorie“. 2. Fr. Smetana: „Aus der Heimat“, solo de violină cu acompaniere de pian (d-șoara Adelina Piso). 3. a) G. F. Haendel: „Recitativ și Arie“ din opera „Rinaldo“; b) G. Sorban: „Ultima dorință“; c) „Codrul de că tot plâng“ — (d-șoara Valeria Pop). 4. J. Brahms: „Cântec de iubire“, pentru cor mixt și acompaniere de pian a 4 m. (dns M. V. Braniste și d-șoara Eleonora Dima). 5. H. Litolff: „Spinnlied“, pentru piano (d-șoara Lucretia David). 6. a) F. Schubert: „Tu ești odihna“; b) R. Schumann: „Nufărul“; c) G. Dima: „Magur mugurel“ (dl V. Popovici). 7. G. Dima: Două cântece pentru cor mixt: a) „Fătănuș eu trei ișvoare“; b) „Două inimi nu-mi dau pace“. 8. a) C. Donizetti: „Recitativ și aria din opera „Linda“ de Chamoux; b) „Toarce lele“, cântec popular (d-șoara Virginia Gal). 9. G. Dima: „Hora“ piesă de concert pentru cor mixt, cu acompaniere de pian. Dirigent: domnul G. Dima. Acompaniere de pian: doamna Maria V. Braniste. Corul compus din mai mulți diletanți dame și domni.

Precum se vede, concertul a fost căt se poate de variat. De-alături cu piesele clasice avea un mare rol și musica noastră populară.

Timpul întinsat în noapte, când s-a în aceste rânduri, spre a nu scăpa posta, nu mi dă voia să mă ocup în special de singurătele puncte. Toate au reușit admirabil și auditorul a trecut din entuziasm în entuziasm. Aplauzele extremitate salut și mai multe puncte din program au fost bisate. Un concert românesc atât de bogat, bine reușit și la nivel stat de înalt nu s'a mai dat în Transilvania.

Balul.

După concert a urmat balul tot acolo. Splendid, admirabil ca un vis feeric. Nicăi bal ca și acesta n'am mai avut noi Ro-

mâni! Atât de frumos și incantătoare într-un buchet, nu s'au mai văzut. Între statuine zine te simță mandru că ești Român.

Nu mai un casuar avea bașul, erau prea mulți, încât abia se putea dansa. Quadrilul prim a fost jucat în 6 colțane de col puțin 250 de părechi.

A face lista damelor prezente e destul de potrivit, de acoara nici nu mă incumbe, de teama de a nu fi lăsat afară o mulțime de nume și astfel de a fi atins suscepțibilității.

Dimineață la 2, când am părăsit sala, mai erau acolo atâtia, că ar fi fost destul pentru două mari baluri românești.

Teatrul.

Seara la 8 reprezentăția teatrală a închis astăzi festivalul.

S-au jucat „Prologul“ de Iosif Vulcan și coedia „Gărgăunii dragostei“, asemenea de Iosif Vulcan.

Sala plină. Diletanții la perfecțione. Îndeosebi a surprins publicul d-șoara Elena Adamovici, care în rolul Olimpiet din „Gărgăunii dragostei“ a jucat cu atâtă în teligență, veră și nuantă, că ar fi facut onoare orfării artiste de profesie. A fost o drăgușă apărătoare și d-șoara Octavia Stoica în rolul servitoarei Ariea. Dintre bărbați mai bine a jucat dl George Tătaru.

Sala plină și-a acoperit cu multe aplause.

Excursiuni la Detunata.

Mărți dimineață un lung șir de trăsuri a ieșit la Detunata, ducând o societate foarte veselă.

În Bucium, la poarta de triunf, li-a ieșit înainte un bandieru de cărăreți buciumani, cel puțin o sută, cu panglici naționale, steagul românesc l-au confiscat generaliștilor. Astfel, a mers convoiul pâna în Bucium-Sasa, unde au descins la ospitație familiile David, Macaveiu, Arton.

După odihnă de un patră de oară, toată societatea, dame și bărbați, s'a urcat călăra și au apucat în sus spre Detunata O cavașcadă, care oferia priveliștea cea mai pitorească.

Sus la intrare, convoiul s'a oprit la umbra braziilor și în fruntea a sute de însuși din popor, în fața porții triunfale de crengi verzi cu inscripționă: „Trăiesc arăta româna“ — preotul comunelui Bucium-Sasa și un căluțiosă binevenire, la care răsupe președintele Iosif Vulcan.

Si pornirăm totușe stâncă. O impresie foarte neplăcută ni-a făcut, că parțial cu noi venim și vr'o 8-10 genți înarmăți, cari apoi intrără în oiaia lor.

De sus ni-se oferia o panoramă admirabilă asupra curunei de munti și asupra publicului adunat la vale.

Intr-acestea înălță începu a ploua nărunjet și tot publicul s'a retrăs în casa asilului poalele stâncelor.

Și numai decât mesele se încărcă cu mâncăruri și beuturi; damele din Abrud

și din Bucium-Sasa, cari aduseră de merinde luculă, erau într-o stare de totușă Era o scenă delicioasă, veră și dñeile Filip, A. Pop, Elvira Pop și Pop, Cirla, St. Pop, Fedor, David și sevinți la totușă.

Intr-acestea se înălță. Măestrul este cu corul său pe pajisetă verde și una după alta, în fața poporului, căci ciumoase compozitii.

Se închise apoi o hora colosală pajisetă verde, loaudă parte vr'o 20 persoane și jocând vesel la muzica Ghieuță.

In povești dăit Dr. Valeriu Băluță, Dr. Saftu, Ioan Scurtu și într-o povorbind insuflătoare.

Seara ne renunțăm sub împădurile la Abrud.

(Va urma).

Noutăți

Arad, 30 iulie 1900

Chirotoniri în Arad. Dimineață 9/22 iulie c., a fost chirotonit într-un Partenie Romanu, cleric absolvent, a 13/26 l. c. Intru presbiter pentru parohia Jaca, protopresbiterul Orăzii-mari, care în această ocazie a fost chirotonit într-un absolventul de teologie Vasile Bodor în 14/27 l. c. Intru presbiter pentru parohia Săcal, tot în protopresbiterul Orăzii-mari.

Distincție. Simpateticul nostru patriot dl Augustin Berian (fost membru și practicant forestier reg. ung. la Lipova) și prezent silvicultor și șef de regie în cadrul Coroanelor Borcea (în România) și distins din partea Majestății Sale Regelui Carol cu medalia „Serviciul credință“. Il trimitem sincere felicitări pentru această distincție!

Pedepsită pentru treicolor. Peștera Hanedoara — spune Banul Economic depărt la 20 iulie n. pe 8 România și județ, pentru purtarea tricolorului românesc. Căd cu excursiunea tinerilor săi și cu d-șoarșorii Piso și Pop și C. O. C. Hosszu, mai mulți au purtat cărdile tricolore, pentru care au fost pedepsiti: d-nii Constantin Dima din Hunedoara la 15 zile arest și 200 coroane în casă Franc. Hosszu-Lengyin, Alex. Dimulescu la căte 10 zile inchisoare în casă în bani; Danil Bicsa, Nic. Popescu și Suster și Nic. Macrea, la căte 5 zile de arest și 50 cor. în bani. Sentința a fost acordată de dl Dr. Aurel Vlad din Hunedoara, răzrător al acuzaților.

Băta-i să-i băta, da grossul său patrioții astăzi! Prin asemenea mănușe aleges nimic din direcțunea ideală și buia să o păstreze.

Așa de aceasta, considerată printre o fericită întâmplare ar fi să se apropie de ținta expediției său, abatorul, de atunci încoace începea să Andrei și însoțitorii lui, greutățile și colele insuflătoare.

Ar fi să lungim prea mult vorba și sănd înăcar o parte din documente și critico și obiectiuni serioase și cunoșteitori în materia întreprinderii giosului explorator.

Chestiunea, după cum am spus în sus, a fost, ori de căte ori să se săvărușă înălțării de la cunoscători și se pot admite ca întemeiate acestea.

Am arătat, că răspunsurile mănușelor sunt: nu.

Și în adevăr, ori cum să se intimpinăriile aduse de putinții cărora să facă iluzii, aceeași concluzie se impune.

Dacă s-ar presupune, că expediția ar fi avut nemărginitul noroc și urmă drumul după prevederile său, este inadmisibil, că să nu parve să fie în timp nici o veste de la explorator.

Examinând ipoteza, că balonul să fie în drum ar fi fost anunțat pe cărămidă termen necunoscut, — ar fi să rezulta

scopul, dacă poate fi îndreptățită ipoteza, că exploratorii, fie la ținta călătoriei, fie la ișoara, se vor fi oprit undeva.

S-au făcut conferințe și interviewuri, oameni competenți au vorbit, Nansen și alții și au dat părere, mai năștăi și rămasglas autorizat, care să nu-și manifestă credință, — și marea majoritate, val! — a fost de același dureroasă și neindupăcătă părere: Nu, Andrée nu mai există...

Cestiunea a fost examinată sub toate ipotezele.

Unul, au încercat să ridice obiecții — puțin temeinică de altfel, — că este posibil ca vestile, pe carei exploratorii le vor fi trimis, să nu fi putut parveni din diferite împrejurări protivnice; că Andrée și tovarășii săi, împinsă în afară de linia direcțională a călătoriei lor, se vor fi gasit la un moment dat într-o zonă ce regăsește, cu totul altfel decât cele ce vor împinge să exploreze, că desorientați și ratăciți pe nisipul unei terenuri necunoscute pustii, nu vor fi reușit să facă să parvenă vr'o veste de la dinșii, — și deci merită oare-care creză în vestile ce se dau asupra existenței sau urmelor lăsate de expediția aeronaumatică.

E un întreg basm de iluzii în întimpărările acestea.

Se știe în ce a constat faimoasa expediție.

Intr'un balon construit anume în condiții speciale, cu un mormant de aparate și de instrumente de toate soiurile și împreună cu norvegianul Strindberg și încă un companion, al cărui nume ne scăpă în momentul acesta, Andrée a imaginat să răsbată, plutind pe deasupra, dincolo de groaznică limită a ghețurilor, adecă să învingă pustia și fioroasa bariera de care în atâtea rânduri s'a isbit și s'a sărit în unele din temerarile întreprinderii de aceeași natură.

Andrée speră, grătie unor dispozitive speciale ale balonului său, precum și cu ajutorul curentilor, să poată ajunge cel mult cu mică derogării linia ghețurilor eterne, fie că ar fi putut să desciindă fie prin ajutorul aparatelor din nacela balonului său, să poată smulge măcar o mică parte din nepătrunsa taină a lumilor polare.

Această îndrăsneală tentativă a fost dela început privită ca nebunească de cea mai mare parte dintre oamenii competenți.

Cârma balonului nefiind descoperită, tot ceea ce imaginase Andrée pentru conducerea balonului său se răzima în cea mai mare parte pe direcțunea curentilor atmosferici.

O furtună puternică, o eventuală perturbare serioasă, printre unul ori printre altul din fenomenele naturale produse în strategie de aer în care plăția balonul, și nu se mai

noi numai mult ne pot insuflare în discoteca noastră pentru mandrul nostru recolor.

Il se poate ochiul lui Bánffy adunarea soților pentru fondul de teatru național român. In „patriotismul” său „Magy r Szó” sănătății săptărulei:

„Sub guvernul Bánffy însă, amuțiseră totul cu planul lor (Români) de-a face astăzi, pentru că simțau că suferă acestul un om și nu va suferă acest atentat contra culturii maghiare”.

Suflete, rupe-te!

Ovrel unguri și Ovrel emigranți, zile întregi, de când Ovrel părăsise în România sunt săli să emigreze de-acolo, nu având în urma misericordie, ce să jujește după placul și obiceiul lor: foile maghiare cu ne-mă-pomenită obrazane atacă și insultă Tarea-Românească, și tineri li-se par termini prea blâzni adresa autorităților române, pentru că omul lor periculat nu pot să alibă și înmoditatea de-a jădui mai departe și în voile poporului proverbul de oșii la Românie. Prin atitudinea lor pe care îl au, popoarele creștine și băstinașe sări, din cărora sudoare se îngrijează și îmbuimbă pe nemuncite și ca tot atâtaia război.

Insuflare periculatoare ungurescă la României și-au ajuns culmea acum, un mare grup de emigranți ovrei din regat, care să se întreacă în trenul, fară bană, și că la vîrstă să fie totdeauna ceea de — astăzi, dacă continuă să se obraznică și să terorizeze, să provoace creștine și băstinașe sări, din cărora sudoare se îngrijează și îmbuimbă pe nemuncite și ca tot atâtaia război.

Damianoff (A. D.) A apărut de curând Banile de emisie și circulația monetară, în special Banca-Națională Română. București 1900.

La cursul economic pentru învestitori în Sân-Micăușul mare seria prima de prelegeri s'a încheiat Vineri, în 27 Iulie n. Între participanți la acest curs au fost numai trei învestitori români: Aurel Mircu din Totvărădia, Toma Cranic din H. Ciuci și George Fericean, învestitor la școală de stat din Hoduș (comitatul Arad). — După cum suntem informați, incurând se va începe a doua serie de prelegeri la acest curs economic de vară.

Incendiu. Se anunță din Simand, că zilele trecute noaptea în casa învestitorului Ioan Volențir de acolo s'a escat un foc, care a prefăcut o încrengătură.

Concert în Oravița. Corul vocal gr.-ort. din Oravița-rom. aranjează la 2 August n. 1900 (St. Ilie) în grădina hotelului „Coroana Ung.” din Oravița un concert în favorul fondului său cu următorul program: „Frunzulă”, cor mixt, de G. Musicescu; „Arcanul”, cor bărb., de V. Vasilescu; „potpourri” din opereta „Craiu nou”, cor mixt de Porumbescu, acompanist de orchestra; „Ștefan și Dunărea”, de V. Alexandri, cor mixt de I. Vidu, cu soli: Dr. M. Dragoescu și dl. Const. Novăcescu, cu acompaniere de orchestra. După producție urmează joc. Intrarea de persoană: locul I. 60 cr. (seara la casă 70 cr.); locul II. 50 cr.; locul III. (de stat) 30 cr. Începutul la 8 și jum. ore seara.

Damianoff (A. D.) A apărut de curând Banile de emisie și circulația monetară, în special Banca-Națională Română. București 1900.

O afacere scandaloasă.

Brașov, 24 Iulie 1900.

Onorata Redacție! În N-rul 106 și 120 ai peșteriului d' vostre ziar ați binevoită publică o nouă anunță și apoi o lămurire din partea d-lui avocat Dr. E. Leményi într-o chestie de ratări personală și destul de odioasă, ivită între numiți domnii avocat și fratele acestuia, doctorand în med. Gustav Leményi și între dl. adv. Dr. N. Mănoiu. Din cele publicate am ajuns la cunoștința faptului, că în ziua de 7 Iunie a. c. pe la 11 oare a. m. și înaintea judecătoriei cercuite din Zărnești G. Leményi în societatea fratelui său, însoțit de un căne și înzestrat cu o băta a atacat pe Dr. Mănoiu, voință ca în chipul acestuia prin bataie să tranzeze cu el o socoteală, ce ar fi avut-o la elată.

Deoarece s'a adus chestia în publicitate — și nici nu se putea sătfel, după ce faptul a produs cel mai mare resens în tot ținutul Brașovului — și deoarece aveam de a face cu o apariție foarte tristă în viața socială a oamenilor culti, rog onorata redacție, ca în cele următoare să-mi permită a mă

Si când cugăști că, dacă încercarea lui Andreea ar fi isbutit, ce glorie pentru om, ce imens cățig pentru omenire în general, ce nove perspective pentru industria și genul uman! . . .

După atâtea străduințe, ar fi perit în sfîrșit acel fatig al lunilor polare, să ar fi desvăluit misterul acelor tărâmuri pustii, peste care în timp de sease luni de zile domnește necinstită noapte. Cine știe că nesecate isoare de bogăție s'ascund acolo încremenite de veacuri și pe care le-ar fi descoperit știința și industria civilizației!

... Si mintea, furată de fantasiile, vede o nouă lume înflorind în depărtările străbătute în fine, rînd pe rînd popoarele care poartă în față fața progresului și a civilizației, venind să ducă acolo prinosul lor de spirit practic, inventiune, geniu, avutie, industrie, mulțimea celor pentru care existența devine zilnic o dureroasă problemă găsindu-și rostul și căpătuirea, iar secolul care se ridică începând cu cea mai splendidă apoteoză a cuceririlor umane! . . .

... Si cu tea e acestea, secole vor mal trece înță și multe vor fi lucrurile și tainele, înaintea căroră smerite și fără putere vor sta geniul și sumeția omului!

face tot pe calea publicității interpretul sincer al opiniei publice stată de mult agitate prin des amintitul scandal public.

Măngăer a noastră a celor ce veghează asupra moravurilor sociale este, că în casul de față opinia publică condamnă cu aspre spectacolul rusinos, oferit poporului din Zărnești din inițiativa fraților Leményi.

Ori și căt paradează Dr. Leményi cu regulile cavalerismului, ale onestității și ale bunelor cuvintă, nu va putea convinge pe nimenea, că se cuvine și a cavaleresc lucru ca să ataci cu bâta în mână și să băzi pe cineva în fața poporului tăran, să-i trătești la pămînt și să-i produci vătămarile grele trupești. Adevăratii cavaleri, chiar dacă contrarul li-ar dărui satisfația cavalerescă, nu cu bâta în mână și cu bâsă săngroasă își caută satisfacție.

Dar adevărat este, că Dr. Mănoiu nu i-a datorat nici sănd lui G. Leményi satisfacție cavalerescă, că prin ucinare atâtui înruial al acestuia din punct de vedere cavaleresc nici decum nu se poate justifica. Acest atac a fost effluxul unei stări sufletești vrednice de compatimînt, care caracterizează pe așa numiți „cracheleri”, cum altfel îl place și lui G. Leményi să fie considerat la Brașov. Însuși apărătorul acestuia, avocatul Sorescu, a declarat la proprietatea judecătorieasă că tîrta în 19 Iulie la Zărnești, că scopul clientului său a fost ca prin acest atac să-l slăbească pe Dr. Mănoiu și să provocă la duel cu armă, pentru că în luptă eltor ocupantul serioase G. Leményi și foarte de mania crachelerilor, de a insulta și a provoca pe oameni la duel. Să înțelegă, că într-o astfel de impregnare, după un atac așa de brutal, iul Dr. Mănoiu nu îl era permis să-si ia alta satisfacție, dacă pe cale judecătorieasă, și astfel G. Leményi a fost pe episod la opt zile temniță ordinată și la amendă în bani de 50 coroane.

Dacă bataia provocată și întreprinsă de G. Leményi la drumul mare a scandalizat pe totul cel cu bun simț, pe toti cavalerii adevărați moderni și a fost o nefericită pildă morală pentru poporul de rînd, care privia cu mirare și povesteste cu băt jocură, cum domnilor nu li-e rușine să se bată în mijlocul tărâmului — apoi nu mai puțin ne am scandalizat și noi cei pricepători la literatură de tristul product literar esit din peana lui Dr. E. Leményi și din al Oa. redactiunii prea mare simț de ospitalitate a ajuns să vadă lumina zilei. Lămurirea publicată de acest om în N-rul 120 al ziarului d-voastră este adevărat banditism literar. Numai din peana acestui om (ori să-i zicem supra om) am mai cunoscut în jurușăticea noastră la adresa unui coleg și conațional expresiunii că: „acest miserabil”, „bădărân fără creștere”, „dobito de dimensiuni considerabile”, „subom miserabil” etc. Si acestă gură mai invoca cuvântul de onoare și de bunăcuvîntă! Autorul inventivelor patinăse și fără părere în contra episcopului Goldis, avocatul de odinioară al arhmandritului Hamșea, a apărut earăsi pe scenă. De astă-dată insultă în publicitate pe un coleg al său, pe un fost compărăt al său la o întreprindere de mine de pucioasă, pe același om, pe care tot în acest prețut ziar îl declarase de cel mai cinstit om înainte de asta cu un an de zile. Lumea de sigur își poate face ușor judecătă, ce zeu inspiră pe acest om, din ce însor se adapă înțelepciunea lui.

Ei, dar se știe de mult, că d-l Leményi își găsește o deosebită plăcere în a insulta și a lovi pe frați. La Brașov știi oamenii cine este și tinerul său Dr. N. Mănoiu, singurul factor serios din compania amintită de tristă aducere amintie. Noi Brașoveni îl cunoaștem pe d-l Mănoiu ca pe un om munitor, sărgincios, care cu multe greutăți din bătaie sărac și a ridicat, a studiat și și-a căstigat diploma de avocat. A lăsat și în cancelaria adv. Dr. Leményi, căreia i-a ridicat prestigiul prin munca și seriozitatea sa. Că afacerile avocațiale ale d-lui Leményi nu mai merg acum așa de bine, a ceasta nu-l îndreptăște pe dñeșul la ură neîmpăcat și la acte brutale în contra colegului său de acum. Oamenii în suia de azi nu se prețuiesc nici după felul cum știi duela, nici după arta de a-și petrece, nici după grandomania vorbelor, ci după felul, cum știi munci și după folosale ce le aduc și în toate impregnările și societățile din care fac parte. Ei în privința aceasta d-l N. Mănoiu a dat și până acum destule dovezi de interesul, cel puțin al afacerilor noastre politice și culturale. Activitatea sa aflată ca membru în congregația comitatului Făgăraș, că și ca membru al Asociației transilvane este destul de bine cunoscută.

In fine ce privește onoarea și cavalerismul lui Mănoiu, stată de bruse instigate prin colegul său, vă avea ocazia să le vedea rehabilitate prin forurile rugă competente.

Din cele arătate credem a fi fost în dreptă și a întrevinut într-o chestie, în care adevărat a fost călcăt în picioare de forță brutală, întocmai precum legătura penelă a pus la locul său pe cel ce a venit în conflict cu ea, astfel și opinia publică trebuie să infierze pe toti aceia, care ne socotesc regulile eterne, pe care este ea lat meită. Si aceste reguli ne spun, că moravurile sociale nu pot fi guverurate de cracheleri, nici banditismul nu poate dăinui în literatură.

O voce din public.

In treacăt

O discuție diplomatică.

Ori că ar fi doぶns, de cultă și de înțântătoare Draga Mașin, nu înțeleg cum M. S. Regale Serbi îi poate să se căsătorească cu o văduvă, cărei ori și care noate să i zică — sans facon — chiar în fața Majestății Sale: Draga.. Mașin sau Mesin dragă.

— Apoi vezi, dă poți să-i zici numai Draga.. Mașin pe când regale îi zice dragă Draga Mașin.

(Rom. Jun.)

ULTIME STIRI.

Regele Italiei ucis.

Roma, 30 Iulie. Eri, când a plecat în trăsură cu adjutanțul său la o producție de gimnăstă — Regele Umberto al Italiei a fost împușcat de anarchistul Angelo Bressi. Ucigașul a tras de trei-ori asupra regelui și a treia-oară l'a nimerit la inimă, lăsându-l mort pe loc. — Ucigașul a fost prins.

Căsătoria regelui Serbiei.

Belgrad, 29 Iulie. Regele Alexandru a triumfat, biruind asupra tuturor piedecilor. Exregele Milan nu culează să vină în Serbia. Cununia regelui este că un fapt împlinit. Armata să împăcat cu situația, numai între dame se mai observă nemulțamirea cu căsătoria regelui. Indeoabă presa rusa întimpină cu mare simpatie această căsătorie pentru care tinerul rege a fost caluros felicitat de Tar.

Condamnătii politici amnestiați de regale Alexandru au sosit deja din temnițele dela Podjareva și Cladova, unde au stat un an de zile. La sosire au fost primiți de rude și de poteri cu o bucurie foarte mare. Amnestiați vor mulțumi regelui prin o deputație.

Răsboiul din China.

Londra, 29 Iulie. Cu data 26 I. c. ziarul „Daily Express” i-se raportează din Shanghai:

Imperatul Li-Hung-Ciang a declarat, că reprezentanții diplomatici din Peking al puterilor străine sunt în drum spre Tiencin, unde sosește Dumineca. — Tot Li-Hung-Ciang a declarat, că printul Tuan, marele dușman al Europeanilor, a fost ucis. În timpul din urmă Boxerii s-au desbinat în două parti. O parte vrea să pună capăt domnicii mandju și să restabilească domnia dinastiei Ming, care cecalaltă a vrut să urce în tron pe printul Tuan. S-au petrecut lupte sângeroase între aceste două parti, dintre care cea a lui Tuan a fost crâncenă bătută, căzând mort în urmă printul Tuan, care se intitulase de imperat al Chinei.

Standard” cu data 24 I. c. primește din Cifru următoarea stire:

Din provincia Pečili sosește rapoarte, că acolo au fost măcelăriți 18 misionari, iar în Sensi s-au petrecut lupte pe moarte și viață între Chinezi și creștini. Mai mulți însă din cetele din urmă au fost măcelăriți. Străinii cer ajutor grabnic, săci altimetrele sunt perduți.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. responsa: Ioan Russu Sîrlanu.

1557. sz.

kig. 1900.

Hirdetmény.

Rudaria községnél közlegeljében levő foglalások rendezése elrendeltetvén — a következő mérnöki munkálatak elvállására pályázat hirdettetik és pedig:

a) a közlegető határainak a telekkönyvi, katasteri és egyéb adatok alapján leendő megállapítása.

b) az ekként megállapított területeken az egyes lakosok által elfoglalt és birtokolt földrészleteket részletesen fölmérni és minden elfoglalt és fölmérőt területről térvázlatot készíteni.

c) a foglalások összeségét kitüntető térvázlatot elkészíteni egy kimutatással együtt, melyből az elfoglalt területek parcellankénti térmétké és azok birtoklója kitűnjék.

d) a még el nem foglalt, tehát a község birtokában levő területet és annak határait mértanilag pontosan megállapítani, a megállapított határvonalokat határdombokkal, árkókkal vagy egyéb határjelékkal ellátni és ezen legelő területről 1—40° mértékben rendes térképet elkészíteni két példányban.

e) a már felmérő foglalásokat felülvizsgálni és amennyiben azok felszerelse óta változások történtek volna, a helyesbitett újabb térvázlatot elkészíteni.

Az előzőre mint munkálatak f. évben megkezdendők s ekként fejezendők be, hogy az egyes foglalásokról készített térvázlatok a foglalások összeségét kitüntető térvázlat és kimutatás és az el nem foglalt területről készített két térkép 1903. év végeig Krassó-Szörény vármegye tiszti ügyeszségehez beterjesztve legyen.

Ajánlatok okleveles mérnökök részéről a Rudaria község előjáróságának ezen hirdetmény megjelenésétől számított 15 nap alatt nyújtandók be.

Bányán, 1900. évi július hó 27-én.

Bányai körjegyzőség.

470 1—1

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrâgând orele dela 9—11 în. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de lecuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumată, podagră, sprindere de nervi (ischias), durere la coaste și la față, nevralgia, sprinderi de peptu și a foalelui, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburile de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu iod), îngrișarea peste măsuță, grăsimea de inimă, sprinderi de peptu rinichilor, boala de zahăr (diabet).

3. Anemie, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervositate.

4. Morburile de piele învecinate, scrofulă, luparea etc.

După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de lecuirea cu apă rece, de masaj sau impachetare. — Intrebunțarea odata costa: 1 fl. 25 cr.; 15 biletă: 15 fl.

Camere pentru inhalatie, după metodul dela Gleichenberg Ems, pentru aprinderi acute și învecinate de plumăni, cum și pentru dilatare de plumăni și astma. — Intrebunțarea odata costa: 75 cr.; 15 biletă: 9 fl.

Cura cu apă-rece. Intrebunțarea odata: 60 cr.; 15 biletă: 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea convalescențăi, cu musculatura slabita, pentru întărirea băieților și a omilor desvoltăți, care suferă de morburile de inimă și de strătarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după cum e cazul de boala.

Fie care bolnav se bucură de căutarea ce i-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce insuflă i-l dău. Orfice independentă a curei se întrepră sub veghiarea mea personală.

Dr. A. HECHT,

Arad, strada Templer, palatul Minoritilor. Telefon: Nr. 270.

A apărut

Si se află de vînzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul — — — — — „ 1.—
 2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcăleanu, — — — — — „ 2.—
 3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcăleanu, — — — — — „ 80.
 4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcăleanu, — — — — — „ 2.—
 5.) „Principiile politicei“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcăleanu — — — — — „ 4.—
 6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — — „ 2,50.
 7.) „Răsboiul pentru neaternare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului „Coroanei“ — — — — — „ 1,20.
 8.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secula născ. Truția — — — — — „ 1.—
 9.) „Vieritul“ — de Petru Vaneu, — — — — — „ 1.—
 10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — — „ 3,60.
 11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — — „ 1,60.
 12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Gătei. — — — — — „ 5.—
 13.) „Prileag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — — „ 1,50.
 14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtatorului de dare edate de Vilhelm Niemandz — — „ 1,30.
 15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu invetator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voce. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande să se mai adauge de fiecare op 10 fileri spese postale.